

Głos Wąbrzeski

BEZPARTYJNE POLSKO - KATOLICKIE PISMO LUDOWE.

Przedpłata: W eksped. miesięcznie 79 gr. z odnośnikiem przez pocztę 21 gr. więcej. W wypadkach nieprzewidywanych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, słożenia pracy, przerwania komunikacji, abonent niema prawa żądać postterminowych dostawczych gazet, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada. Redaktor przyjmuje od 10-12. Nadesłanych a nie zamówionych rekwizytów Redakcja nie zwraca i nie honoruje. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 1. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204, 252.

**Sumiennym wykonywaniem obowiązków,
budujemy silną Ojczyznę!**

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 lin.) 10 gr., za reklamy na str. 4-lin. w wiadomościach potocznych 30 gr. na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo. I to: w poniedziałek, środę i piątek. Przy sądownym odwołaniu należności rabat spada. Dla spraw spornych jest właściwy sąd w Wąbrzesku. — Za terminowy druk, przesłane miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada. Wydawnictwo zastrzega sobie prawo nieprzyjęcia ogłoszeń bez podania powodów

Nr. 33

Wąbrzeźno, Kowalewo, Golub, sobota dnia 17 marca 1934 r.

Rok XIII.

Wedle stawu grobla

Najpierw praca i zarobek — później ubezpieczenie

Kiedy po stułetniej niewoli Polska zdobyła zpowrotem byt państwowy i prawo samostanowienia o sobie, musiała również przyjąć te zdobycze na polu społecznym, które sfery pracujące wywalczyły sobie w ciągu XIX-go wieku. Odrodzona Polska uczyniła to tem chętniej, ile że przecież pionierami jej niepodległości byli właśnie najwybitniejsi działacze społeczni ostatniego dwudziestolecia okresu niewoli.

To też zaraz po zdobyciu niepodległości został w Polsce rozbudowany wielki gmach opieki społecznej. Wyprzedziliśmy pod tym względem niewątpliwie inne kraje, stanęliśmy na pierwszym niemal miejscu.

Do pracy nad ubezpieczeniami społecznymi przystąpiliśmy z całym zapałem, nasiąknięci najbardziej optymistycznym nastrojem, najlepszym poczuciem sprawiedliwości społecznej. Nie zdawaliśmy sobie natomiast całkiem sprawy z tego że nowopowstałe Państwo Polskie obejmuje tereny i ludność przez wojnę zubożałe, że tworzymy wielkie rozległe państwo bez żadnego zasobu kapitału, bez nadziei na rychłe zebranie tych kapitałów w drodze podatków i świadczeń obywatelskich.

Chętnie zgadzamy się, iż ustawa o ubezpieczeniach społecznych, zwłaszcza po jej ostatecznym zmodyfikowaniu posiada wysoki poziom i teoretycznie jest dziełem doskonałym i skończonym. Ale los najpiękniejszych doktryn bywa częstokroć pożałowania godny w zaktualizacji z rzeczywistością, która jest dla nich gorzką próbą życia.

Jakież są praktyczne rezultaty wcielania w życie tej pięknej doktryny?

Powiedzmy odrazu, że liczba entuzjastów naszego ubezpieczelnictwa maleje z ogromną szybkością z każdym dniem. Niezadowoleni i rozgoryczeni są robotnicy, którzy oddawać muszą część z trudem uzyskanych zarobków na rzecz opłat ubezpieczeniowych; pracownicy umysłowi narzekają, że ubezpieczelnictwo społeczne obciąża ich skromne uposażenie, nie dając wzajemian nic lub prawie nic. Pracownicy skarżą się, że ubezpieczenia społeczne podrażają kalkulację handlową i zmuszają do ograniczenia zatrudnionego personelu.

Najwytrwalsi pracownicy na niwie ubezpieczeń społecznych łamią ręce, gdy różnica między najlepszą myślą i najlepszym zamierzeniem a ich wyrazem praktycznym wzrasta do takich rozmiarów, że wypacza całkowicie ich wartość.

Oto dorobek biurokracji, która pałuje niepodzielnie w ubezpieczelnictwie społecznym.

Sięgnijmy po cyfry ubezpieczelnictwa społecznego, które w naszej gospodarce narodowej odgrywa tak poważną rolę.

Oto samo ubezpieczenie chorobowe 5-ciu milionów ludzi pochłania około

200.000.000 złotych a całokształt ubezpieczeń społecznych w Polsce obejmuje gigantyczne sumy, na które naprawdę nie stać ani robotnika czy pracownika, ani przemysłowca czy handlowca. Ba, co więcej, utrzymanie tak szeroko rozbudowanego aparatu ubezpieczeniowego, zatrudniającego około 20.000 ludzi pochłania kilkadziesiąt milionów złotych rocznie.

W miarę, jak w ostatnim pięcioleciu pogłębiał się kryzys gospodarczy coraz silniej występować poczyniała dysproporcja między tym gigantycznie rozbudowanym aparatem ubezpieczeń społecznych a realną możliwością zaroszczenia wielkim obciążeniem, spowodowanym przez konieczność rozlicznych świadczeń na rzecz tych ubezpieczonych.

Kilkaset milionów złotych rocznie zostaje wyciągniętych z dochodu społecznego — i to niewątpliwie wstrzymuje naturalny proces kapitalizacyjny i konsumpcyjny w kraju słabo uprzemysłowionym, ubogim w kapitały, kraju o dużej podaży rąk roboczych. Dla polityki społecznej zatem najważniejszym zadaniem jest dostarczenie pracy wielkiej i coraz cięższych warunkach znajdującej się rzeszy robotniczej. A dopiero wtórnym zadaniem jest zapewnienie tej rzeszy różnych innych świadczeń zwłaszcza, jeśli one są niezbyt silnie umotywowane.

Nikt oczywiście nie występuje przeciw pomocy w ciężkich wypadkach choroby np. — ale luksusowo rozbudowane senatorja i zakłady, gmachy administracyjne, cały aparat biurokratyczny itd., wszystko to pochłania takie sumy iż opóźnia i hamuje normalny rozwój gospodarstwa narodowego, staje się często kulą u nogi w rozwoju przedsiębiorstw przemysłowych a niepomienika fizycznego i umysłowego.

Przerost potrzebnej szlachetnej, akcji ubezpieczeń społecznych jest hamulcem w rozwoju gospodarstwa narodowego. Zbyt bowiem wiele kosztuje. Olbrzymi aparat biurokratyczny, zajęty ubezpieczeniami społecznymi, koszty przeróżnych wymogów tego całego aparatu — to stanowczo przekracza miarę realnych możliwości naszego społeczeństwa.

I dlatego też coraz silniej szerokie warstwy uświadamiają sobie, że reforma jest tu gruntownie potrzebna.

ILE LUDZI ŻYJE NA ZIEMI

Ostatnie obliczenia statystyczne wykazały, że Azja posiada 1 miliard 103 milionów mieszkańców, Europa — 506 milionów, Ameryka — 252 miliony, Afryka — 124 miliony, Australia — 20 milionów.

Razem więc kulę ziemską zamieszkuje przeszło 2 miliardy ludzi.

Zniesienie Sądów Doraznych

ROZPORZĄDZENIE RADY MNISTRÓW W „DZIENNIKU USTAW”.

Warszawa. W Dzien. Ustaw nr. 20 noszącym datę dnia 13-go marca r. b. ogłoszono rozporządzenie Rady Ministrów o uchyleniu postępowania doraznego w sprawach z niek którego przestępstwa.

Rozporządzenie to oznacza zniesienie t. zw. sądów doraznych na całym terenie Rzeczypospolitej od dnia 13-go marca 1934 r.

Rozporządzenie Rady Ministrów o uchyleniu sądów doraznych znosi po-

stępowanie dorazne w sprawach o wszystkie przestępstwa natury kryminalnej oraz zbrodnie stanu które dotąd podlegały sądownictwu doraznemu, ale nie znosi postępowania doraznego w sprawach o szpiegostwo w rozumieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16-go lutego 1928 r. Sądy dorazne wprowadzone zostały na całym terenie kraju rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia 1932 r.

Doświadczenia przed lotem do stratosfery

AUTOMATYCZNY BALON

Moskwa. W pobliżu Leningradu ponowiono doświadczenia z nowym automatycznym stratostatkiem.

Balon z chwilą wzniesienia się w powietrze bez przerwy przesyłał drogą radiową dane, dotyczące temperatury, ciśnienia i wilgotności powietrza. Po osiągnięciu maksymalnej wysokości

18.600 mtr., gdy temperatura wyniosła 55 st. poniżej zera, powłoka balonu — jak to było przewidziane — pękła.

Wszystkie przyrządy, w jakie był zaopatrzony stratostat zaczął się powoli opuszczać. Prawdopodobnie spadł dochron wylądował w Finlandji, albo okolicach jeziora Ładogskiego.

Na szosie automobilowej Berlin — Hamburg zaprowadzono nowy rodzaj oświetlenia lampami, zawierającymi gazy natronowe. Lampy te wydzielają znakomitą jasność i umożliwiają b. szybką jazdę także nocą.

ZJAZD POWST. I WOJAKÓW W GDYNI.

Gdynia. Dn. 20 maja r. b. odbędzie się zjazd powstańców i wojaków z całego terenu OK. VIII w Gdyni. Ponieważ wezmą w nim udział związki powstańców i wojaków z Poznania, Katowic i Lwowa, przewidziany jest udział kilku tysięcy członków.

ZNIESIONE ZAKAZY

Warszawa. W następstwie polsko-niemieckich rozmów w Berlinie, dotyczących wzajemnego informowania opinii publicznej w obu państwach postanowiono obopólnie znieść istniejące zakazy dzienników niemieckich w Polsce i dzienników polskich w Niemczech

przywracając odnośnym dziennikom debit pocztowy.

Powyższe postanowienie wchodzi w życie z dniem 15 marca r. b.

ŚCIECIE RABUSIÓW.

Berlin. Ścięto w Neuruppinie w Brandenburgji robotnika Ottona Kuhrtta oraz właścicielkę gospodarstwa F. Schenk, skazanych przez sąd przysięgłych na śmierć za pospolite zbrodnie.

100 OSÓB ZGINEŁO

Nowy Jork. W składach portu La Libertad (republika Salvador) nastąpił wybuch dynamitu, skutkiem którego zginęło 100 osób.

Z powiatu

— DĘBOWAŁAKA. (Szkodliwe wybryki. Dwaj bracia, Czesław i Edward Musiałkiewicz z Dębowejłaki, będąc „pod gazem” szli nocą do domu. Nie dość tego, że krzykami swemi zbudzili wszystkich sąsiadów, zaczęli mocować się z płotkami i furtkami. Kilkanaście metrów płotu padło ofiarą ich bujnych temperamentów, tak że narazili swych sąsiadów na dosyć poważne szkody. Niektórzy sąsiedzi występują przeciw

braciom M., na drogę sądową, aby ci im zwrócili szkody.

Ruch towarzyski

— K. S. „POGON” — WĄBRZEŻNO. Nadzwyczajne zebranie odbędzie się dnia 16 bm. o godz. 8-mej wiecz. w lokalu druha Hoffmanna, na które wszystkich członków zaprasza Zarząd
— ZEBRANIE ZW. WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI odbędzie się w niedzielę, dnia 18

bm. o godz. 4,30 w lokalu p. Napierały. Omawiane będą sprawy podatkowe.

Przybycie wszystkich członków konieczne.

Zarząd:

Z. Gaszyński, prez. A. Makowski, sekr.

Drukem i nakładem: Zakłady Graficzne Bolesława Szczuki — Redaktor odpowiedzialny: Alfons Szczuka — Wąbrzeźno

MUSIMY

ponownie zwyciężyć
w Challenge'eu 1934 r.

Do wielkiego sprzątanania używajcie znanych ze swej dobroci wyrobów zakładów

PERSIL.

Persil · Henko · iMi · Afa

Licytacja drewna

odbędzie się w czwartek, dnia 22 III. br. o godz. 10-tej przed poł. w oberży p. Murawskiego w Stanisławkach.

przedawane będzie:

bukowe, brzozone, sosnowe, świerkowe: szczapy, wałki, pieńki, gałęzie drewno użytkowe i drągi

Zarząd Leśnictwa Wronie

telefon Wąbrzeźno 4

UWAGA

Tylko

Astrolog J. Wostał

daje konkretne wyjaśnienia w sprawie szczęśliwych i nieszczęśliwych chwil życia. — Zadań fałszywych prorocत्व!

Przyjmuje w hotelu p. Klimka I. piętro pokój nr. 2

Obwieszczenie

Dnia 20 marca 1934 r. o godz. 3 po południu sprzedawac będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę przy ul. Strzeleckiej nr. 3 w Wąbrzeźnie:

szkielet stodoły wielkości 9x18, około 7 kub. m. desek olszowych, około 6 kub. m. desek sosnowych, kredens, zegar stojący, 6 krzesel, wybijanych skóra, samochód osobowy, oszacowane na łączną sumę 7426 zł.

(-) JAN GŁÓWCZEWSKI

Komornik Sądu Grodzkiego w Wąbrzeźnie.

OGŁOSZENIE

W środę, dnia 21 marca 1934 r. odbędzie się w Wąbrzeźnie

jarmark

kramny, na konie i bydło
Schwarz, burmistrz.

Kowalewo i okolica!

Polecam na sezon,

kredę do bielenia mieloną śnieżno biała f u n t 6 groszy, oraz farby wodne i olejne po cenach znizonych, jak wszystkie domowe przybory. — Mydło Jeleń Schicht rygiel 1,25

Drogerja pod „Orłem“

Czesław Koczorowski
Kowalewo — Pom.

Rynek 10

Telefon 86

Szan. obywatelstwo Wąbrzeźna i okolicy podaję do łaskawej wiadomości, iż od dn. 16. 3. począwszy będę sprzedawał w Wąbrzeźnie na rynku każdy wtorek i piątek

drzewka owocowe

najlepszej jakości i po znizonej cenie, a także wszelkie wyborowe nasiona

BR. NOWACKI

dzierżawca Ogrodnictwa Powiat. Okonin pow. Grudziądz.

Cieżar kryzysu

odczuwają tylko firmy nie rozumiejące potrzeby ogłaszania się. Ogłoszenia umieszczane w GŁOSIE przynoszą wielki zysk.

ZARZĄD MAJ. GAJEWO — P. OSTROWITE
kolo Kowalewa
oddaje
prawo łowienia ryb

na trzech jeziorach o obszarze około 40 ha na przeciąg jednego roku. Oferty z podaniem cen należy składać do Zarządu — do dnia 1 kwietnia 1934 r.

Przetarg

NA REMONT MIESZKANIA

(prace malarskie, stolarskie i zduńskie), dachów na stodołę szopie, budynku szkolnym oraz urządzenie studni — ogłasza Rada Szkolna w Myśliwcu. Oferty składać można w Radzie Szkol. do 1 kwietnia 1934 r. Wszelkich informacji udzieli kierownik tamtejszej szkoły.

Kino „Słońce“

Tylko dziś! wielki podwójny program — — — razem 25 aktów
wyświetla się potężny film pod tyt.

Kawalkada

oraz

„Kongres tańczy“

w rol. g. Liljana Harvey
dla dzieci dziś o g. 5 wstęp 0,25 gr

W sobotę 17 o g. 8,15 i w niedzielę o godz. 5-tej i 8,45

wielki film lotniczy

ze znanym artystą FRIDERYK MARSCH w rol. g. zapowiadamy **Flip i Flap**

Tylko na popołudniowe seanse
2 osoby na 1 bilet

Gospodarstwo

14 morg. w tem łąka z torfem w Wąbrzeźnie sprzedam zaraz lub zamienię w dużej wsi. Adres wskaże administr. „Głosu Wąbrzeskiego“

Przyjmuje

wszelką bieliznę męską firany itp. do prania i prasowania oraz szpanowania: do 1 okna od 0,75 do 1zł. kołnierzyk 0,10 gr. koszula 0,30 gr. — 40 gr. **Radziwińska** Wąbrzeźno - Starostwo (w podwórzu)

Panienska

do dzieci z wyższym wykształceniem może się zgłosić od zaraz. Wiad. w Adm. „Głosu“.

Kto szuka

dobrej klienteli wśród najszerszych warstw

Kto znalazł zgubioną rzecz i pragnie zwrócić właścicielowi

Niech ogłosi się natychmiast w

„Głosie“

którego dział reklamowy sownie wynagradza wydatki uczynione na ogłoszenie.

Hallo! Hallo!

Wykonuje

wszelkie prace wchodzące w zakres fryzjerstwa jak

golenie 10 gr.
strzyżenie włosów 30 gr
ondulacja damska 80 gr.

w domu i poza domem po bardzo niskich cenach: Proszę się orzekonać!

O łaskawe poparcie prosi

FR. JANKOWSKI
WĄBRZEŻNO
ul. Dolna 1

OGŁASZAJCIE SIĘ W

„Głosie Wąbrzeskim“

wstęp do

L.O.P.P.